

[Poul Sørensen.]

noget krav på at besætte formandspladsen. Det kan kun være efter aftale, at tinget giver mulighed for, at store oppositionsgrupper får lov til at lede behandlingen af deres eget arbejde i udvalget. Men det er ejendommeligt, når man på den ene side indbyder til samarbejde og træffer en aftale af den nævnte art, at man da uden at gøre os opmærksom på det ændrer aftalen i et møde og dér giver os besked om, at nu gælder den ikke mere. Jeg tilføjer for tydelighedens skyld: den aftale, som statsministeren tilbød os, og som vi accepterede, gælder kun for venstre og de konservative; det blev udtrykkelig sagt; men for os gælder den også uafkortet efter det oplæg, statsministeren gav.

Baunsgaard: Det ærede medlem hr. Poul Sørensen bad mig tydeliggøre, hvad jeg i mit første indlæg sagde vedrørende stemmer til et mandat. Jeg skal gerne gentage, at det er min opfattelse, at opnår man i hele landet så mange stemmer, som der gennemsnitlig er medgået til et kredsmandat, bør man repræsenteres her i tinget. Så vidt jeg erindrer — jeg kan huske forkert — er det i overensstemmelse med, hvad min forgænger som ordfører, hr. Steen, også talte for ved valglovsændringen i 1953.

Til det ærede medlem hr. Harald Nielsen vil jeg kun ganske kort sige om de mærkværdigheder, som han henviste mig til at læse i referatet af hans tale ved første behandling, at jeg husker dem godt. Jeg husker, at de bl. a. gik ud på, at man stemte på en afholdsmand på Lolland, opstillet af venstre, og så valgte man måske en venstremand i Nordjylland, som ikke var afholdsmand, eller det var muligvis omvendt. Når man synes, at det er mærkværdigt, synes jeg dog, det er mere mærkeligt, at en stemme afgivet på retsforbundet giver en venstremand.

Aksel Larsen: Det ærede medlem hr. Iver Poulsen har ret i, at det tal, man nu fastsætter gennem den ændrede regel, for så vidt er tilfældigt. Han har også ret i, at det til enhver tid kan ændres af et politisk flertal. Men hvis det var et tal, man havde udregnet matematisk på videnskabeligt grundlag, kunne det også til enhver tid

ændres af et politisk flertal. Sådan er nu engang vilkårene, og sådan er folketingets arbejde, at det, der er flertal for her i tinget, kommer til at stå i loven.

Det ærede medlem mente, at de 10 000 underskrifter er spærreregulering nok. Men jeg opfatter altså ikke de 10 000 underskrifter som en spærreregulering, men som noget, der skal godtgøre, at det pågældende parti har ret til at sætte et meget stort apparat i gang, deltage i valgkampen, komme på stemmesedlerne o. s. v.; men vi ved jo godt, at mange af underskriverne for et parti ikke stemmer på partiet, for det er de ikke forpligtet til. Det kan jeg ganske vist ikke dokumentere, men jeg kan henvise ærede medlemmer til at kigge på det sidst udkomne nummer af Statistiske Meddelelser om folketingetsvalg den 15. november. Deraf kan man nemlig se, at der forekom ikke så få tilfælde, hvor det kunne dokumenteres, at partier, der havde stillere nok i en valgkreds, ikke engang fik så mange stemmer, som de havde stillere. Jeg tror ikke, at en underskrift på en partianmeldelse er mere bindende end en underskrift som stiller på en kandidatanmeldelse.

Det ærede medlem hr. Poul Sørensen er stadig væk ked af, at denne gentleman agreement, som han kalder det, truffet i april, eller var det i marts måned 1953, mellem 3 partier, som han altså udnævner til gentlemen, ikke fortsat gælder. Tillad mig i denne forbindelse at korrigere det ærede medlem hr. Per Hækkerup, som har taget fejl: der har ikke været 2 valg siden da; der har været 4. Aftalen blev truffet før bekræftelsesvalget i april 1953; vi havde altså aprilvalget i 1953 og så septembervalget i 1953, og derefter havde vi valget i 1957 og valget i 1960.

Jeg tillader mig også at spørge det ærede medlem hr. Poul Sørensen: hvor længe skal en sådan aftale, truffet mellem partiledere, gælde? Hvor mange valg skal den række ud over — 4 eller 40 eller 400? Jeg tillader mig samtidig at gøre opmærksom på, at af folketingets nuværende medlemmer var der 92, som ikke var medlemmer af folketinget på det tidspunkt, da denne aftale blev truffet. 87 af folketingets nuværende medlemmer var medlemmer af folketinget, da aftalen blev truffet, altså et mindretal. Hvordan kan det ærede medlem så mene, at folke-